

DIŽA' DA' ZZEJNI'ILEN BENÁCH HEBREO KA'

Dios bcháljlene' žo'o lo na' Zi'nkze'

1 ¹ Zan chi'i, na' da' zan kan ben Dios, bcháljlene' xa xto'žo ka' ža ni'te lo na'gak benne' ka' bcháljgake' lo wlaze' Le'. ² Ža ni zoažo na'a, kate' ze lawte, Dios bcháljlene' žo'o lo na' Zi'nkze'. Dios wnnakze' gape Zi'ne' na' yógo'te da' zej naken chie' Le', na' lo na' Zi'ne' na', Dios bene' yežlyó nga. ³ Zi'ne' na' nake' ka to da' žsa'ní' len yela' baní' che Dios, na' kan nak Zi'ne' na' zloe'elen law dot da' nakkze Dios. Zi'ne' na' žonkze' ga nníta'tezgak yógo'te da' zej den, žkonle' žin da' zne' len yela' wak zen chie'. Katen' beyož bene' da' žeyón žo'o chawe' law Dios dan' beké'e dola' da' nbága'žo, na' bejži'e kwit li ža che Dios, Bennen' ži'e zna bi'e ža'le.

Zi'n Dios nakže' blo ka wbás che ya'abá ka'

⁴ Zi'n Dios nakže' blo ka wbás che ya'abá ka' che Dios, dan' nakže blo da' lie' ka zej nak lagak wbás la'y chie' ka', kan bzoa Dios le' dan' nake' Zi'nkze'. ⁵ Dios batkle gože' to wbás che ya'abá chie' kan gože' Zi'ne', katen' wnné':

Nako' Le' Zi'na'.

Bloe'ela' law na'a naka' Xo'.

Batkle bchalje' che to wbás che ya'abá kan bchalje' che Zi'ne', katen' wnné':

Neda' naka' Xe',

na' Le' nake' Zi'na'.

⁶ Lezka', katen' Dios bzo'e' Zi'nkzen' lo yežlyó nga, na' wnné':

Yógo'te wbás che ya'abá yéngkle' xtiža' Le'.

⁷ Kan zej nak wbás che ya'abá chie' ka', wnné':

Ze'j nak wbás che ya'abá ka' ka be' da' žaken.

Ze'j nak wbás wen žin chia' ka' ka yi'.

⁸ Na'a, kan nakkze Zi'ne', wnné':

Gan ži'o zna bi'o, nna biá'tezo', Dios.

Nak chawe' kan zna bi'o.

⁹ Nži'ilo' da' nak chawe', na' kege da' bi nak chawe'.

Che len neda', Dios chio', bdia' lo no'o yela' wnná bia',

na' bena' ga napžo' Le' yela' žebél

ka da' napgak lježo' ka'.

¹⁰ Lezka' wnné':

Le', Xan, katen' wzó law, beno' yežlyó nga,

na' len na'kzo' beno' ya'abá.

¹¹ Te chégaken, san Le', zoakzo' to chi'ize.

Yógo'te da' ka' tébgaken kan zteb to laže',
¹² na' ka to laže' wtobo' légaken,
 na' chó'ngakon' ka to laže' teb,
 san Le', batkle wchá' kwino'
 na' batkle te chio'.

¹³ Dios batkle gože' to wbás che ya'abá chie' kan gože' Zi'ne', katen' wnné':

Wžé' kwita' li ža
 kate' gonža' ga wzóa zibgak lawo'
 benne' ka' bi zlé'egekle' Le' chawe'.

¹⁴ Yógo'te wbás che ya'abá ka' che Dios zej nake' be' wen žin ka' che Dios, na' bsele'e légake' nich gáklengake' benne' ka' želágake'.

Bi žala' wzoažo chela'ale yela' žeslá

2 ¹ Che len, žala' we' láže'le'ežo da' ba benlžo, nich bi wzoažo xtiža' Dios chela'ale. ² Dižan' da' bžinen chežo ža ni'te lo na'gak wbás ka' che ya'abá che Dios, naken dot da' li, na' yógo'te benne' ka', benne' bi béngake' kan zna dižan', Dios bsaka' zi'e légake' kan nak tlebe len da' béngake'. ³ Lezka' bi yelažo žo'o lo da' wsaka' zi' Dios žo'o cha' wzoažo chela'ale yela' žeslá ni. Xanžo na'kze bchaljen' zga'ale, na' benne' ka' béngekle' chie' Le' blo'egekle' žo'o naken dot da' li. ⁴ Lezka' Dios na'kze blo'e'ele' žo'o naken dot da' li, dan' bene' da' ka' zej nak bian', na' da' ka' žóngaken ga žebanlžo, na' da' zan yela' wak zen ka', na' benne' chežo da' ka' zej naken che Dios Be' La'y kan gónekzele' Le'.

Dios bene' ga beyák Jesús kan nakžo žo'o

⁵ Dios bi bdie' lo na'gak wbás ka' che ya'abá chie' yežlyó da' zan', dan' zchaljto' chen. ⁶ Na'a, kan nak da' ni, nyejw le'e yiche la'y da' wnná to benne' bzoa lien', katen' wnné':

Dios, žebanla' dan' že' lažo'o benách ka'.
 Žebánle'ela' dan' žákleno' légake'.

⁷ Beno' légake' to chí'ido'ze yelate' gaxjw
 ka zej nak wbás ka' che ya'abá chio'.

Bzo' chegak benách ka' yela' zen, na' yela' ba la'ne.

⁸ Bdio' lo ná'gake' yógo'te nich nna biá'gaken'.

Ka' naken, katen' bdie' lo ná'gake' yógo'te, bi be bka'ne' da' bi bdien' lo ná'gake', san na' zejte na'a ža, bi zle'elžo yo'o yógo'ten lo ná'gake'.

⁹ Nnezlžo da' goken che Jesusen'. Dios bene' ga goke' to chí'ido'ze yelate' gaxjw ka zej nak wbás ka' che ya'abá chien', dan' goke' benachze nich gote', na' wzake'e lo yela' got lo wlazgak yógo'te benách ka', dan' be' laže' Dios žo'o nich goken ki. Dan' ben Jesusen' da' ni, Dios bene' ga nape' yela' zen, na' yela' ba la'ne.

¹⁰ Dios bene' yógo'te da' zle'elžo, na' žone' ga zej nnitan'. Dios bene' kan žala' gone' katen' bene' ga nak bia' nak Benne' Criston' Benne' Weslá li laže' ni'a che da' wzake'e. Ki ben Dios che Benne' Criston', Bennen' bene' yela' žeslá nich gak yechi'e benne' zan ya'abá che Dios.

¹¹ Le' žeyón chawe'e benách ka' nich gákgake' che Dios. Benne' ka' žeyón chawe' Benne' Criston', toze nak Xágake', na' Xakze'. Che len, Zi'n Dios bi žedoe'ele' katen' zñne' zej nake' biche'e ka'. ¹² Ka nak da' ni nyejw le'e yiche la'y, da' zñnan:

Wcháljlena' bicha'a ka' kan nako' Le', Dios.

Ga zej ndobe benách chio' ka' goła' da' we lawa' Le'.

¹³ Lezka' wnné':

Wxén laža'a Dios.

Ga yoble wnné':

Le wia neda' len zi'na' ka',

Benne' ka' benn Dios chia'.

¹⁴ Che len, dan' zej nak zi'ne' ka' beła' žen, lezka' Benne' Criston' ben kwine' kan zej nake', na' golje' beła' žen. Ki bene' nich gok gote', na' ka' goken beké'e yela' wnná bia' che da' xiwe', dan' wzí' lo nan' goten benách ka'. ¹⁵ Ki ben Benne' Criston' nich gok beslé' yógo'te benne' ka' gókgake' ka' benne' ndo'w ka' kate' ne zej nnite'e nbángake', dan' bžébegake' yela' got. ¹⁶ Nak bia' bi bene' ki nich gáklene' wbás che ya'abá ka' che Dios, san nich góklene' benne' ka' zej nake' za'só Bran.

¹⁷ Che len, ben byenen gok Benne' Criston' kan zej nak lježe' ka', nich gake' law Dios to bxoz blo, benne' žone' kan zñne', na' žeyache' láže'le' benách ka', na' lezka' nich gone' da' gon ga gata' lo ne'e yeké'e doła' da' zej nbaga' benách ka'. ¹⁸ Na'a, dan' wzáka'kze Benne' Criston', na' dan' ben da' xiwe' da' gónelen gon ga bage'e Le' doła', che len nape' yela' wak gáklene' benne' ka', žon da' xiwe' da' žénelen gonen ga bága'gake' doła'.

Jesús nakže' blo ka Moisés

3 ¹ Che len, zí'na'do' ka', le'e na' nakle che Dios dan' bliže' le'e, le wia binlo kan nak Jesús, Benne' Criston'. Nake' wbás bseła' Dios, na' lezka' bxoz blo che da' nzi' lo na'žo. ² Jesusen' žone' kan zñna xtiža' Dios, Bennen' bzoe' Le' latje chie', na' žone' kan ben Moisés, benne' bene' kan zñna xtiža' Dios, da' bene' lawgak yógo'te benách ka' che Dios. ³ Jesusen' nakže' blo ka Moisés na', nich ga'n zene' Le', kan nakže' blo to benne' nak chie' to yo'o ka no benne' wen žin zoe' lo yo'on'.

⁴ Yógo'te yo'o, zoa no benne' benen', san Dios bene' yógo'te da' zle'elžo.

⁵ Da' li Moisés na' bene' kan zñna xtiža' Dios lawgak benách ka' che Dios, san goke' ka to benne' wen žin, nich bdie' da' ka' wnnakze Dios lawgak benách ka'. ⁶ San Benne' Criston' nake' Zi'nkze Dios, na' žone' kan zñna xtiža' Dios. Na'a benách ka' che Dios zej yoe'e lo ne'e Le'. Žo'o

nakžo benách ka' che Dios cha' ga'nžo choch na' zejte ža ze lawte ža ka', kan žon chochžo lázdo'žo, na' kan žebélenlžo da' žxen láže'žo.

De latje gan yezí' láže'gak benách ka' che Dios

⁷ Che len, nyejw le'e yiche kan wnná Dios Be' La'y, da' znnan:

Na'a, cha' ženlele da' zchalj Dios,

⁸ bi gonle zide lázdo'le

kan bengak benne' ka' bží'igake' che Dios

katen' gónegekle' si' biá'gake' Le' lo latje dach.

⁹ Gónegekle' xa xto'le ka' si' biá'gake' neda'

la'kze blé'egekle' da' ka' bena' choplaj yiz.

¹⁰ Che len bža'a benách ka' wnníta'gake' ža na',

na' wnnía': "Zchíxtezgekle' kan zza' láže'gake'.

Bi žénegekle' yénegekle' da' ženela' góngake'."

¹¹ Che len bža'a légake', na' ben chocha' xtiža'a, na' wnnía':

Bi chó'ogake' gan yezí' láže'gake' tzen len neda'.

¹² Le gape chi'i kwinle, zí'na'do' ka', nich bi gonle zide yichj lázdo'le nitole le'e, na' bi kwáslenle Dios ban, na' bi wsanle žejle'le che Dios.

¹³ Na'a, le wzejní'il tole yetole yógo'te ža, kate' ne naken ža ni zoažo na'a, nich bi gon laže'l da' nak doła' le'e, na' bi gonle zide yichj lázdo'le nitole le'e. ¹⁴ Yógo'težo gónlenžo Benne' Criston' tzen cha' ga'nžo choch na' zejte ža ze lawte ža ka', kan wzó law žon chochžo kwinžo.

¹⁵ Ki žala' gonžo kate' ne znná xtiža' Dios:

Na'a, cha' ženlele chi'i Dios,

Bi gonle zide yichj lázdo'le,

Kan bengak benne' ka' bží'igake' che Dios.

¹⁶ ¿Noz benne' ka' bénegekle' xtiža' Dios, na' bží'igake' chie' Le'? Yógo'te benne' ka' beběj Moisés lo yežlyó Egipto bégake' ki. ¹⁷ ¿Noz benne' ka' bža'a Dios légake' choplaj yiz? Gokgak benne' ka' bégake' doła', na' gótgake' lo latje dach. ¹⁸ ¿Noz benne' ka' Dios ben choche' xtiže'e, na' wnné' bi chó'ogake' gan yezí' láže'gake' tzen len Le'? Gokgak benne' ka' bi bégake' kan znná xtiža' Dios. ¹⁹ Na'a, žákbe'elžo bi gok chó'ogake' ga na' dan' bi bejlé'gake' che Dios.

4 ¹ Na'a, kate' ne nga'n da' bchebe laže' Dios, gone' ga gak cho'ožo latje chie' gan yezí' láže'žo, žala' žébežo wnitžo latje cho'ožo ga na'. ² Benlžo žo'o diža' chawen' kan bénegekle' légake', san dižan' da' bénegekle' bi góklenen légake', dan' bi bejlé'gake' che Dios katen' bénegeklen'. ³ Žo'o žejle'žo che Dios, na' cho'ožo latje chie' gan yezí' láže'žo. Naken kan wnná Dios:

Che len bža'a légake'

na' ben chocha' xtiža'a, wnnía':

"Bi chó'ogake' gan yezí' láže'gake' tzen len neda'."

De latje cho'ožo gan yezí' láže'lenžo Dios tzen, la'kze beyóž ben Dios xchine' ža ni'te katen' bene' yežlyó nga, na' ba bezí' laže'e. ⁴ Nyejw le'e yiche la'y da' zchaljen kan nak che ža gaže ža, da' znnan: “Bezí' laže' Dios ža gaže ža lo žin da' bene'.” ⁵ Ga yoble znnan: “Bi chó'ogake' gan yezí' láže'gake' tzen len neda'.” ⁶ Benne' ka' béngekle' diža' chawen' zga'ale, bi wyó'ogake' ga na' dan' bi béngake' kan znnaxtiža' Dios. Che len, žala' cho'ogak benách yoble ka' ga na'. ⁷ Che len, lezka' bloe'el Dios to ža yoble, na' wnné': “na'a ža.” Ka' goken, kate' ba wdé yiz zan, na' bchalj Dios lo na' Dabí, kan nyejw le'e yiche la'y, da' znnan:

Na'a ža, cha' ženlele da' zchalj Dios,
bi gonle zide lázdo'le.

⁸ Chela' ben Josué ga bezí' láže'gake', bi bchalj Dios wdé na' che yetó ža katen' yezí' láže'gak benách ka' tzen len Le'. ⁹ Che len, nga'n latje chegak benách ka' che Dios nich yezí' láže'lengake' Le' tzen. ¹⁰ Benne' ka' chó'ogake' gan yezí' láže'gake' tzen len Dios, yezí' láže'gake' lo žin da' žóngake', kan bezí' laže' Diosen' lo žin da' bene' Le'. ¹¹ Che len, žala' we' láže'žo cho'ožo gan yezí' láže'lenžo Diosen' tzen. Bi žala' wží'žo che xtiže'e kan bengak benne' ka' bi bejlé'gake' che Dios, na' bi wyó'ogake' ga na'.

¹² Xtiža' Dios nakkzen ban, na' napkzen yela' wak. Zchogžen ka žon to ya ntoche' da' ntochen' bežope la'al. Zchogen gan zej nžag be' nakkžžo, na' da' zoa lo yichj lázdo'žo, ka nak to da' chazen ga žinten lo žit lo bin. Žonen ga nak bia' da' zbek yichjžo, na' da' zza' láže'žo. ¹³ Bi be gak wkáche'žo gan bi gak Dios le'elen'. Yógo'te da' benkze Dios nla' lawn, na' nžojen lawe' law law Dios. Lawe' Le' žon byenen wloe'elžo da' ka' da' benžo.

Jesús nake' Bxoz Blo, Benne' zente

¹⁴ Zoa chežo to Bxoz Blo, Benne' zente, Bennen' beyepe' ya'abá che Dios. Bennen' nake' Jesús, Zi'n Dios. Che len žala' ga'nžo choch lo da' nzi' lo na'žo. ¹⁵ Zoa chežo to Bxoz Blo, Bennen' gak yeyache' láže'le' žo'o kan nak da' žaken chežo, dan' ben da' xiwe' da' gónelen gon ga бага' Lekze' doła' dot kan žonen da' ženelen gonen ga bága'žo žo'o doła', san Jesusen', bi be doła' bene'. ¹⁶ Che len, dot láže'žo žala' bíga'žo gawze gan že' znnaxtiža' Dios, Bennen' žáklene' žo'o, na' nnablžo-ne' yeyache' láže'le' žo'o, na' lo yela' ži'i laže' chie', gáklene' žo'o kate' bi da' gaken chežo.

5 ¹ Dios zbekze' no benne' žénele' ladjw benách ka', nich gake' bxoz blo, na' zzoe' le' nich gone' da' ka' žone' law Dios lo wlazgak benách ka', na' nich wdé' law Dios da' ka' znézjwgake', na' bia yixe' ka' žótgake' lo bkog la'y ni'a che doła' da' zej nbage'e. ² Bxoz blon', dan' žak chie' tlebe kan žaken chegak yógo'te benách ka', gak gake' zen laže' len benne' bi nnezle ka', benne' ka' zchíxgekle'. ³ Dan' nak bxoz blon'

benachze, che len žala' wdíe' law Dios to bia yixe', bian' gote' lo bkog la'y, ni'a che doła' da' nbága'kze' le', kan žone' ni'a che doła' da' zej nbaga' benách ka'.

⁴ Bi gak nitó benne' gon kwine' bꝁoz blo, san Dios zbie' no benne' žala' gake' bꝁoz blo, kan wžíe' Aarón, bennen' goke' bꝁoz blo nežw.

⁵ Lezka' goken che Benne' Criston', bi ben kwine' Bꝁoz Blo, san Dios bzoe' Le' Bꝁoz Blo. Kan nak da' ni, Dios gože' Le':

Le' nako' Zi'na'.

Bzoa' Le' na'a.

⁶ Lezka' gože' Le' kan nyejw ga yoble, katen' wnné':

Le' náktezo' Bꝁoz,

kan gok Melkisedek bꝁoz.

⁷ Benne' Criston', katen' wzoakze' yežlyó nga, bcháljlene' Dios, na' góta'yoele' Le'. Wžéžeyi'e, na' wžeže' law Dios, Bennen' gok yeslé' Le' lo yela' got, na' Dios benle' chie' dan' bžebe' Dios dot laže'e. ⁸ La'kze goke' Zi'n Dios, bsedle' gone' kan zꝁna xtiža' Dios ni'a che da' ka' gókgaken chie', da' ka' wꝁake'e. ⁹ Katen' ba gok Benne' Criston' dot kan žala' gak Bꝁoz Blo, na' Dios bene' Le' Benne' žeslé' to chi'ize yógo'te benne' ka' žóngake' kan zꝁna xtiže'e. ¹⁰ Naž Dios bzoe' Le' Bꝁoz Blo kan gok Melkisedek na' bꝁoz blo.

Žon zož chežo wži'izo che Benne' Cristo

¹¹ Kan nak da' ni, žala' wcháljlento' le'e da' zan, dan' naken zede wzejni'ildo' le'e, dan' bi na' chejní'ilele. ¹² Ba wdé ža žala' gak wsédlele le'e benách ka' xtiža' Dios, dan' ba bénlele scha, san žon byenen no benne' wsedle' le'e da' yoble da' bi naken zede dan' ba nzi' lo na' no benne' zzo lawe' žejli'e che Benne' Criston'. Nga'nle ka to xkwide' že'ndo', bi'don' ne žáze'be' niže', na' bi gak gawbe' yela' waw choch.

¹³ No benne' žon byenen soa no benne' wsedle' le' da' bi naken zede, nake' ka to xkwide' ne žáze'be' niže'. Bi nsedle' kan nak tlebe len da' naken chawe'. ¹⁴ Yela' waw choch naken da' žawgak benne' ka' ba zej nake' benne' wałe ka', benne' ka' žónbia'gekle' da' naken chawe', na' da' bi naken chawe', dan' ba bkóngekle' žin yela' žejní'il chégake'.

6 ¹ Che len, bi žala' wsédtezlžo da' ka' ba bsedlžo katen' wzó lawžo ženlžo kan nak che Benne' Criston'. Žala' gólžežo lo yichj lázdo'žo nich gakžo dot li laže' benách chie' ka'. Bi žon byenen wsedlžo da' yoble da' ka' bi zej naken zede:

kan žala' yeyát láže'žo, na'

kan biž žala' gonžo da' kegle ka', na'

kan žala' chejle'žo che Dios, na'

² da' ka' žsedlžo kan žala' yezoažo nis, na'

kan žala' xoa na'žo benách ka' žejlé'gake' che Benne' Criston', na'

kan yebangak benne' gat ka', na'

kan chog Dios chegak benne' wen da' zinnj ka' gátgake' to chi'ize. Cha' ba nseďlžo yógo'te da' ki bi žon byenen wsédželžon. ³ Ki gonžo cha' Dios gonne' žo'o latje.

⁴⁻⁶ ěWak gonžo ga yeyát láže'gak da' yoble benne' ka' žebéj yíchjgake' Dios, na' zží'igake' chie' Le'? Cha' bžin baní' che Dios lo yichj lázdo'gake', na' cha' wzí'gake' da' znezjw Dios, na' gókgake' toze len Dios Be' La'y, na' cha' wzí'gake' diža' chawen' che Dios, na' yela' wak che da' za', na' cha' naž yebéj yíchjgake' Dios, na' wží'igake' chie' Le', bi gak gonžo ga yeyát láže'gake' da' yoble, dan' gaken kan wdá'gake' Zi'n Dios le'e yag kroze da' yoble, na' gon dítjgekle' Le' lawgak yógo'te benách ka'. ⁷ Benne' ka' žóngake' ki zej nake' ka' yežlyón' da' zzin' nis yejw da' zbixen lawlen zan chi'i. Cha' yežlyón' znezjwn da' yebélengekle benne' ka' žá'ngaken', na' Dios žaz laže'en, ⁸ san cha' zzoazen lba yeche', na' bisgá', na' nga'n ditjen, na' nbaga'n zia, na' ba naken da' wzeyžon.

Da' žxen láže'žo da' žonen ga zga'nžo choch

⁹ La'kze zchaljto' ki, lježto' ka', nži'ilto' le'e, na' žeklto' nakle ka' yežlyón' da' znézjwle'en, na' žebélenlele yela' weslá da' ba nzi'le. ¹⁰ Dios nake' chawe', na' bi gał laže'e žin chawe' da' benle, na' da' ka' benle dan' nží'ilele-ne', na' kan góklenle benne' ka' che Dios, na' zej žáklenle légake'. ¹¹ Na'a, žénelto' we' láže'le lježle tole yetole, na' gonle ki na' zejte ža ze lawte ža ka', nich gata' chele dot da' žxen láže'le. ¹² Žénelto' bi gagle za'wed, san gonle kan žongak benne' ka' žejlé'gake' che Dios, na' kwezle zen laže', na' si'le da' ka' bchebe laže' Dios gonne' chežo.

¹³ Ki naken dan' ben choch Dios xtiže'e katen' bchebe laže'e bi da' wnezjwe' che Bran. Dan' bi zoa no benne' nakže' blo ka' Dios, che len ben choche' xtiže'e ni'a che la' kwinze'. ¹⁴ Ki wnná Dios: "Da' li gon chawa'a le', na' gona' ga chanle'e za'só' ka'." ¹⁵ Bran na' wleze' zen laže', na' gota' chie' da' bchebe laže' Dios wnezjwe' chie'. ¹⁶ Kate' to benne' žon choche' xtiže'e, žon chochen' ni'a che to benne' nakže' blo ka' le', na' da' ni zzoa žin yógo'te diža' bizjw, dan' ben choche' xtiže'e. ¹⁷ Che len katen' Dios ben choche' da' bchebe laže'e gone', ben chochen' ni'a che la' kwinze'. Bene' ki dan' gónele' wloe'ele' benne' ka' žala' sí'gake' da' bchebe laže'e wnezjwe' chégake', nakkzen, na' to chi'ize že' da' bzoa lawe' gone'. ¹⁸ Dan' bchebe laže' Dios, na' dan' ben chochen', da' chopen ki batkle chá'gaken, na' kan nak chegak da' chopen ki, bi gak gon laže' Dios. Ki ben Dios nich gakkzen chežo to da' yeyón zen žo'o. Žxen láže'žo Le', gata' chežo da' zbez láže'žo dan' bzoen' chežo. ¹⁹ Dan' žxen láže'žon zzoa chóchtezen yichj lázdo'žo, na' naken ka' to do ya da' zzoa žin to barkw zen. Dan' žxen láže'žon žape chi'i Benne' Criston' ni'a chežo gan zoa Dios ya'abá, na' žen' lo latje la'y dan' zoan xkóže'le laže' da' nalan' lo yodon' da' zoan ya'abá che Dios. ²⁰ Wyó'o

Jesusen' lo wlažžo žo'o gan zoa Dios ka to benne' zloe'ele' žo'o nez, na' Dios bzoe' Le' Bxoz Blo to chi'ize kan gok Melkisedek bxoz blo.

Jesús nake' Bxoz Blo kan gok Melkisedek

7 ¹ Melkisedek goke' benne' wnná bi'e lo yež Salem, na' lezka' goke' bxoz che Dios, Bennen' zente. Kate' ne zezá' Bran, zeyeje' wdé gok wdile katen' blej bchochje' benne' wnná bia' ka', na' bžoj Melkisedek na', na' bejchage' Bran na', na' wnnable' Dios gon chawe'e Bran na'.

² Bran na' bnezjwe' Melkisedek na' to kwe' che to chi kwe' che yógo'te da' wzi'e lo wdilen'. Da' zejlás la Melkisedek na' znnan len diža' xiža': "Benne' Wnná Bia' Chawe'" na' lezka' nake' benne' znná bi'e lo yež Salem, da' znnan len diža' xiža': "Benne' Wnná Bia' Zka'n Žie'." ³ Bi nyejw le'e yiche da' znnan wnníta'gak xa xne'e, o xa xta'we' ka', na' bi nyejw ža golje' o ža gote', san nake' kan nak Zi'n Dios dan' nake' to chi'ize bxoz blo.

⁴ Le wia nga, kan gok Melkisedek na' zen, dan' xažo Bran na'kze bnezjwe' chie' to kwe' che to chi kwe' che da' wlejen' lo na'gak benne' wnná bia' ka', benne' ka' blej bchochje' lo wdilen'. ⁵ Lo da' bžoj Moisés, Dios wnné' benne' ka' zej nake' za'só Lebí, benne' ka' zej nake' bxoz ka', sí'gake' to kwe' che to chi kwe' che da' zzi'gak benách Israel ka', la'kze zej nake' ljéžgake' ka', dan' yógo'tegake' zej nake' za'só Bran na'.

⁶ Melkisedek na' bi nake' ljéžgake', san wzi'e to kwe' che to chi kwe' lo na' Bran na', bennen' wzi'e da' ka' bchebe laže' Dios wnezjwe' chie'. Lezka' Melkisedek na' wnnable' Dios gon chawe'e Bran na', ⁷ na' bi gak nitó benne' wzi'e che da' znnan: "Bennen' nakže' blo law Dios znnable' Dios gon chawe'e bennen' nakže' gaxjw." ⁸ Na'a, ža ni zoažo na'a, benne' ka' zzi'gake' to kwe' che to chi kwe' lo na'gak benách ka' lezka' zej nake' benách žátgakkze', san Melkisedek na', zoa da' znnan kan nak chie', da' znnan zoe' nbane'. ⁹ Na'a, gak nnažo kan nak che Lebí, na' chegak za'sóe' ka', benne' ka' zzi'gake' to kwe' che to chi kwe' lo na'gak benách ka', lezka' wdíjwgake' to kwe' che to chi kwe' katen' Melkisedek na' wzi'e to kwe' che to chi kwe' lo na' Bran na', xa gole wdé chégake'. ¹⁰ Ki naken dan' gak nnažo Bran na' ne noe'e Lebín', na' za'sóe' ka' li'e katen' Melkisedek na' bejchage' le', dan' bi na' gáljgake'.

¹¹ Benách Israel ka' zzi'gake' xtiža' Moisés lo na'gak bxoz ka', benne' ka' zej nake' za'só Lebín', gan lezka' nbab Aarón, bennen' goke' bxoz blo nežw. Na'a, chela' gak yeyakgak benách ka' dot chawe' law Dios dan' žóngake' kan znná da' bchi'le Moisés na', bi gon byenen soa yetó bxoz kan gok Melkisedek na', na' kege kan gok Aarón na'. ¹² Cha' bcha' Dios kan žala' gak bxoz, na' žon byenen wché'e da' zchi'le' benách ka'.

¹³ Xanžon', Bennen' nyejw le'e yiche da' ki kan nak chie', nbabe' yetó kwe' za'só Israel ka naken da' nbab Lebín', na' che kwe' za'só ka' gan nbab Xanžon', nitó benne' goke' bxoz law Dios. ¹⁴ Naken ki dan' nak bia'

golj Xanžon' lo kwe' ljež ka' Judá, na' Moisés na' bi bchalje' che Judá na' katen' bchalje' chegak benne' ka' žala' gákgake' b̄xoz ka'.

¹⁵ Nak bia' da' ni ni'a che da' žaken na'a. Kan gok Melkisedek na' b̄xoz, ba bloe'e law yetó B̄xoz, Jesusen'. ¹⁶ Benne' ni, bi nake' B̄xoz dan' z̄nna da' bsdle Moisés na' kan zej nak lježe' ka', san nake' B̄xoz dan' nape' yela' wak che yela' nban da' batkle yeyožen. ¹⁷ Nyejw le'e yiche la'y da' zzoa lin chie' Le', da' z̄nna:

To chi'ize nako' Le' B̄xoz

kan gok Melkisedek b̄xoz.

¹⁸ Na'a, ba wdé che diža' golen' ka' žala' gak b̄xoz, dan' bi wdapkzen yela' wak, na' bi be gok gonon. ¹⁹ Dan' bchi'le Moisés bi gok yeyonen dot chawe' benách ka' law Dios. Na'a, ba wyó'o to da' žxen láže'žo da' nakžen chawe', da' žonen ga gak bíga'žo law Dios.

²⁰ Katen' ben Dios ga nak Jesusen' B̄xoz, ben choche' x̄tiže'e. ²¹ Bi ben choch Dios x̄tiže'e katen' wžíe' benne' ka' nich gákgake' b̄xoz ka', san katen' wžíe' Jesusen' nich gake' B̄xoz, na' ben choche' x̄tiže'e, na' wnné':

Ben chocha' x̄tiža'a neda', X̄ano', wnnía':

“Bi wchá'a kan gona'.

To chi'ize nako' Le' B̄xoz

kan gok Melkisedek b̄xoz.”

²² Che len, Benne' Criston' nake' Bennen' žone' ga nakkze dižan' da' zka'n chawe' dan' nakžen chawe' ka' gok da' nežwn'. ²³ B̄xoz ka' gókgake' benne' zan, dan' bi gok gá'ngake' nga dan' gótgake', ²⁴ san dan' zóateze Jesusen', to chi'ize nake' B̄xoz, na' batkle gon byenen chaz no benne' latje chie' nich gake' b̄xoz. ²⁵ Che len, to chi'ize gak Jesusen' yeslé' benne' ka' zbíga'gake' law Dios, ni'a che la Jesusen', dan' zóateze' nbane', na' z̄nne chawe'e lo wlázgake' law Diosen'.

²⁶ Ben byenen soa to B̄xoz Blo ki chežo. Nake' la'y, na' dot chawe', na' bi žónlene' benne' doła' ka' tzen, san nakže' zen ka' yógo'te da' žen' ya'abá che Dios. ²⁷ Jesusen' bi nake' kan zej nak b̄xoz blo ka', benne' ka' nníta'gake' yežlyó nga, dan' ben byenen wdégake' žen law Dios tža tža. Bétgake' bia yixe' ka' lawe' Le' ni'a che doła' da' zej nbága'kze', na' wdé na' tlebe bégake' ni'a che doła' da' zej nbaga' benách ka'. Na'a, Jesusen', toze chi'i bdie' žen law Dios, katen' bde kwine' law Dios, na' blalje' x̄chenkze' ni'a che doła' da' zej nbaga' yógo'te benách ka'. ²⁸ Lo da' bchi'le Moisés, benách ka' bi zej nake' dot chawe', zej nake' b̄xoz, san wdé bžin da' bchi'le Moisés ga ni, Dios ben choche' x̄tiže'e, na' bene' ga nak Zi'nkze' B̄xoz Blo, dan' nake' dot chawe' kan žala' gak to b̄xoz che Dios.

Jesús nake' Bxoz Blo chežo

8 ¹ Na'a, kan nak da' ba wnnía', znnan ki: zoa to Bxoz Blo ki chežo, Bennen' wži'e kwit li ža che Dios gan ži'e, zнна bi'e ya'abá. ² Le' žone' žin ka Bxoz Blo lo latjen' dan' naken dot la'y, dan' naken yodon' dan' bchis Xanžo Dios, na' kege benne' ka'. ³ Dios zbie' yógo'te bxoz blo ka' nich wdégake' lawe' Le' da' ka' znézjwgak benách ka', na' lezka' xchengak bia yixe' ka'. Che len ben byenen soa da' wdé Benne' Criston' law Dios. ⁴ Chela' zoe' yežlyó nga, bi gake' bxoz, dan' zej nníta'teze bxoz ka' nga, benne' ka' zdégake' law Dios da' ka' znézjwgak benách ka' kan zнна da' bchi'le Moisés. ⁵ Bxoz ki žóngake' žin che to da' zloé'ezelen, dan' naken ka to bxin che dan' zoan ya'abá che Dios. Ki naken dan' wnná Dios katen' gože' Moisés gone' yo'o yiddon', na' wnné': "Bwia nga, ben yógo'te dot kan nak dan' bloe'ela' le' law ya'a na'." ⁶ Na'a, Bxoz Blo chežo ni, žone' žin che da' záka'žen, na' ni'a che da' bene' Le' zoa chežo to diža' da' zka'n chawe' da' záka'žen, dan' zchaljen che to da' záka'žen, dan' bchebe laže' Dios gatan' chežo.

⁷ Chela' wdape dižan' da' zka'n chawe' da' nežwn' dot yela' wak, bi ben byenen soa to diža' bežope da' zka'n chawen'. ⁸ Na'a, Dios zloe'ele' bi beyakgak benne' ka' dot chawe' lawe' Le' katen' bchalje' dan' nyejw le'e yiche la'y, da' znnán:

Le wia nga, zнна Xanžo Dios: "Za'gak ža ka' katen' wzóa' to diža' kobe da' wká'n chawen', dan' gónlena' benne' Israel ka', na' benne' Judá ka'.

⁹ Bi gaken kan gok dižan' da' zka'n chawen', dan' bénlena' xa xtó'gake' ka', ža na' beḡwa' ná'gake', na' bebéjgaka'-ne' lo yežlyó Egipto.

Dan' wléj yíchjgake' diža' chia' da' zka'n chawen', neda' wléj yíchjgaka'-ne'." Ki zнна Xanžo Dios:

¹⁰ "Che len, ki gak diža' da' wká'n chawen' dan' gónlena' benách Israel ka' te ža ki." Ki zнна Xanžo Dios:

"Wchiza' lo yichj lázdo'gake' da' wchi'la' na' wzojan' lo yichj lázdo'gake'.

Naž gaka' Dios chégake' na' légake' gákgake' benách chia' ka'.

¹¹ Bi gon byenen no benne' wsedle' lježe', na' nne': Benbia' Xanžo Dios.

Ki gaken dan' gónbia'gake' yógo'tegake' neda', gan so law no benne' nake' gaxjw, na' zejte no benne' nake' blo.

¹² Yeyache' láže'la' légake',

na' yenít lawa' da' kegle da' béngake',
na' biž chejsá' laža'a dola' da' zej nbage'e."

¹³ Katen' bchalj Dios che to diža' kobe da' zka'n chawen', naken dan' ba bgole diža' nežwn', na' za' te che dan' ba ngolen, na' ba naken da' ba wdén.

Latj la'y da' žen' ngaze, na' Latj La'y da' žen' ya'abá

9 ¹ Na'a, kan nak dižan' da' zka'n chawe' da' nežwn', wnníta'gak da' zchi'l ka' kan žala' wká'n zenžo Dios, da' ka' bžággaken dižan'. Latje la'y, da' bžagen dižan', goken che yežlyó nga. ² Ki gok yo'o la'y na' da' goken yid. lo latjen' da' wžén' lawle, dan' nzin' latje la'y, wnníta'gak da' ka' nwá'gaken yi', na' bkog la'y gan bkwá'gake' yet xtildo' ka' law Dios. ³ Xkóže'le laže' bežope dan' nalan' lo yo'on', wzóa latjen' da' nzin' latje la'yte, ⁴ na' lo latjen' wzóa to bkog da' goken oro gan bzéygake' yale, na' lezka' wzóa to kak ga na', gan wyó'o dižan' da' zka'n chawen', na' gokw kak na' oro, na' loe'ele kak na' wnníta'gak zíga'don' da' goken oro, gan wyó'o yet xtildo' da' nzin' maná, len bar che Aarón, dan' beyeklen ni'a ne'ndo', na' lezka' yej blag ka', gan nyejw dižan' da' zka'n chawen'. ⁵⁻⁶ law kak na' wnníta'gak chope wbás che ya'abá ka', da' ka' gókgaken oro, na' zej nzin' kerubín che latje gan loe'e law Dios, na' zoagak xílgaken lawle latje gan bde b $\times$ oz blo žen che to zíla'do' ni'a che dola'. Ki bnnita' cháwe'gake' da' ki. Žáztezgak b $\times$ oz ka' lo latjen' da' žen' lawle, gan žóngake' žin chégake' che da' zka'n zéngake' Dios. Bi gak wchalja' na'a dot kan gokgak da' ki.

⁷ lo latje bežopen', toze b $\times$ oz blo wyoé'e toze chi'i twiz twiz, na' bi'e žen, da' bdien' law Dios ni'a che dola' da' nbága'kze' le', na' lezka' ni'a che dola' da' zej nbaga' benách ka', dola' ka' béngake' da' bi gókbe'egeklen'. ⁸ Dios Be' La'y zzejni'ile' žo'o bi gok la'žo law Dios na'kze kate' ne zkingekle' žin lo latje la'yen' da' žen' lawle lo yo'o la'y da' goken yid, da' bžagen diža' nežwn' da' zka'n chawen'. ⁹ Da' ki zej naken to da' zloé'ezelen da' žaken na'a ža. Da' ka' bdégake' law Dios len žen chegak bia yix'e ka', bia ka' bétgake' law Dios, bi gok yeyóngaken yichj lázdo'gak benne' ka' dot chawe', benne' ka' bka'n zéngake' Dios ki. ¹⁰ Da' ki loe'ezegeklen kan nak chegak da' we'j bdáwgake', na' kan žala' gon chawe' kwíngake', na' che da' bsdle Dios kan žala' gak che bela' žen chégake'. Dios bnnite' da' ki chégake' na' zejte ža žala' wché'e yógo'te da' ka'.

¹¹ Na'a, ba bedjlá' law Benne' Criston', Bennen' nake' B $\times$ oz Blo che da' naken dot chawe', dan' lla' lawn ni'a che da' bene' le'. Latje La'y gan wyoé'e le' naken blo, na' naken dot chawe', na' bi naken da' bengak benách ka', na' bi naken che yežlyó nga. ¹² Na'a, ba wyó'o Benne' Criston' lo Latje la'yen', da' žen' ža'le, kege len xchengak beždo' ka', na' xchengak chibo ka', san len žen chekze'. Toze chi'i wyoé'e lo Latje

La'yten', na' ka' goken, bene' ga belažo to chi'ize. ¹³ Da' li, xchengak beže ka', na' chibo ka', na' de chegak beždo' ka', bia bzéygake'-ba' law Dios, da' ka' bchébgake' lo yichjgak benne' ka' zej nbage'e doła', gok yeká'gaken doła' ka' da' zej nbaga' benách ka' nich yeyóngaken légake' chawe' lo beła' žen chégake' kan nak che yela' yodo' chégake'. ¹⁴ Na'a, xchen Benne' Criston' gónle'ežen ki, dan' bde kwine' law Dios, na' goke' dot chawe', na' Dios Be' La'y, Bennen' zóateze', wzóalene' Le'. Na'a, xchen Benne' Criston' žeyonen yichj lázdo'žo dot chawe' lo da' ka' wbága'žo, da' ka' žóngaken ga gatgak benách ka'. Ki bene' nich gak bíga'žo nich gonžo žin law Dios ban.

¹⁵ Che len Jesús, Benne' Criston', nake' Bennen' ben choche' diža' koben' da' zka'n chawe', dan' gote' Le', na' beké'e doła' da' wbága'gak benách ka' kate' ne zoa diža' nežwn' da' zka'n chawen'. Lezka' gote' nich gak sí'gake' da' ka' bchebe laže' Dios wnezjwe' chegak benne' ka' wžíe', da' ka' zóatezgaken. ¹⁶ Kate' žat to benne', na' cha' ba bzoje' le'e yiche kan žala' chísgake' da' ka' wdape', žon byenen gak bia' ba nat bennen' nich gak góngake' kan zna dan' bzojen'. ¹⁷ Kate' ba nat bennen', naž gak góngake' kan zna dižan', san kate' ne zoe' nbane', bi gak góngake' kan znan. ¹⁸ Che len, diža' nežwn' da' zka'n chawen' wzakan' dan' gok chochen ni'a che žen, da' zloe'elen zoa no benne' gote'. ¹⁹ Katen' Moisés bloe'ele' benne' ka' kan zej nak yógo'te xtiža' Dios, na' bexwe' žen chegak beždo' ka', na' chegak chibo ka', dan' nchixen nis, na' bexwe' to yíxe'do' da' nzin' hisopo, na' yicha' zila' da' nel'jen xna, na' len da' ki bxite' žen dan' nchixen nisen' law yiche gan nyejw xtiže'e, na' lezka' lawgak benách ka'. ²⁰ Naž gože' légake': "Da' ni naken žen da' žon chochen dižan' da' zka'n chawe' da' bchi'le Dios žo'o gonžo kan znan." ²¹ Lezka' Moisés bxite' žen na' lo latje la'y da' goken yid, na' lawgak yógo'te da' bkóngekle' žin lo latje la'y nich bka'n zéngake' Dios. ²² Kan zna xtiža' Dios, yeláte'ze ka dachgak yógo'te žala' yeyón žen légaken chawe', na' cha' bi wláljgake' žen, bi yegá'a doła'.

Xchen Jesús, Benne' Cristo, žeká'an doła'

²³ Ki naken, ben byenen wzóa da' beyonen chawe' yodo' da' žen' yežlyó nga da' naken to da' zloe'ezelen kan nak dan' žen' ya'abá che Dios, san kan nak dan' žen' ya'abá che Dios, ben byenen soa to da' yeyonen chawe' benne' ka' chó'ogake' ga na', dan' záka'žen ka xchengak bia beždo' ka'. ²⁴ Bi wyó'o Benne' Criston' lo latje la'yen' da' bengak benách ka', dan' naken to da' zloe'ezelen kan nak dan' naken dot li laže', san wyoé'e Le' ya'abá na'kze nich gak la' lawe' na'a law Dios lo wlazžo žo'o. ²⁵ Bxoz blo, bennen' zoe' yežlyó nga, žoe'e latje la'yte twiz twiz len žen chegak bia beže ka', san bi žon byenen cho'o Benne' Criston' zan chi'i nich got kwine' law Dios. ²⁶ Chela' goken ki, na' gon byenen saka' Benne' Criston', na' gate' zan chi'i ža ni'te kate' ne

žata' yežlyó, na' zejte na'a ža, san na'a, kate' nak ža ze lawte ža ka', toze chi'i bla' lawe', na' to chi'ize bde kwine' law Dios, na' gote' nich beké'e doła' chežo. ²⁷ Kan žon byenen gatgak yógo'te benách ka' toze chi'i, na' te na' Dios wchi'a laže'e légake', ²⁸ lezka', toze chi'i got Benne' Criston', na' bde kwine' law Dios nich beké'e doła' da' zej nbaga' benne' zan. Na'a, la' lawe' da' bežope chi'i, kege nich yeké'e doła', san nich yeslé' to chi'ize benne' ka' zbéžgake' Le'.

10 ¹ Da' bchi'le Moisés žo'o goken to da' zloé'ezelen kan nak da' chawe' da' zan', na' bi goken dot kan naken. Che len, dan' bchi'le Moisés góngake' bi gok yeyonen benne' ka' dot chawe', benne' ka' blá'gake' law Dios twiz twiz, na' biá'gake' žen chegak bia beždo' ka', dan' bdétezegaken' law Dios. ² Chela' gok yeyonen légake' dot chawe', na' bi bdétežgake' žen na' law Dios, dan' benne' ka' ba beyák'gake' dot chawe' biž gákbe'egekle' zej nbage'e doła'. ³ Žen na' da' bdégake' law Dios twiz twiz benen ga bejsá' láže'gake' zej nbage'e doła'. ⁴ Ka' goken dan' xchengak beže ka', na' chibo ka', bi gok yeká'an doła'.

⁵ Che len, kate' bla' Benne' Criston' yežlyó nga, gože' Dios kan nyejw le'e yiche la'y, da' znnan:

Bi žénelo' wdé no benne' žen chegak bia beže ka' lawo' Le',
san beno' ga naka' neda' benachze.

⁶ Bi žaz lažo'o wzéy no benne' bia beže ka' lawo',
o wdé no benne' xchéngakba' lawo' ni'a che doła'.

⁷ Naž wnnía': "Zoa' neda' nga nich gona' kan žénelo' Le', Dios.
Naken kan nyejw le'e yiche la'y kan gaken chia'."

⁸ Dan' nyejw zga'ale znnan: "Bi žénele Dios wdé no benne' žen chegak bia beže ka' lawe' Le'." Da' ni zloe'elen žo'o biž žaz laže' Dios da' ni, la'kze lo da' bchi'le Moisés gož Dios légake' góngake' ki. ⁹ Wdé na' znnan: "Zoa' neda' nga nich gona' kan žénelo' Le', Dios." Da' ni zloe'elen žo'o žeká' Dios dan' bdégake' lawe' Le' zga'ale, na' zzoe' latje chen da' bde Zi'nkze' lawe'. ¹⁰ Na'a, Dios žeyone' žo'o dot chawe' dan' ben Benne' Criston' kan žénele Dios katen' bde kwine' lawe' Le' lo wlazžo žo'o, na' gote' toze chi'i.

¹¹ Da' li yógo'te bxoz ka', benne' ka' nníta'gake' yežlyó nga, zzégake' tža tža, na' žóngake' xchíngake', na' tlebe kan žóngake', na' zan chi'i zdégake' xchengak bia beže ka' law Dios, dan' bi gak yeká'an doła'.

¹² Na'a, Benne' Criston', toze chi'i, to da' bdie' to chi'ize law Dios ni'a che doła', na' naž bejži'e kwit li ža che Dios, ¹³ ga na' zbeze' ža gon Dios ga benne' ka' bi zlé'egekle' Le' chawe' wzóa zíbgake' lawe' Le'. ¹⁴ Ni'a che toze da' bdie' law Dios, to chi'ize bene' ga zej nak benne' chie' ka' dot chawe', na' bdie' légake' lo na' Dios. ¹⁵ Lezka' Dios Be' La'y zzoa lie' da' wnné' zga'ale, na' nyejwn le'e yiche, znné':

¹⁶ Ki gak dižan' da' wká'n chawen' da' gónlena' légake'
Te ža ki. Zinna Xanžo Dios:

“Wchiza' xtiža'a lo yichj lázdo'gake',
na' wzojan' lo yichj lázdo'gake'.”

¹⁷ Wdé na' wnné':

Biž chejsá' laža'a doła' da' wbága'gake',
na' zia da' béngake'.

¹⁸ Che len, cha' ba begá'a doła', biž žon byenen bi da' wdežo law Dios ni'a che doła'.

Gak bíga'žo law Dios

¹⁹ Na'a, zí'na'do' ka', gak bíga'žo law Dios dot láže'žo ni'a che xchen Jesús, Benne' Criston'. ²⁰ Chéjlenžo to nez kobe, da' naken li laže', dan' bzoa Benne' Criston', dan' zžinen xkóže'le lažen' da' bsejwen gan gak chó'ogake' latjen' da' nakten la'y, dan' nnažo, nezen' dan' bsaljwe' chežo dan' bdie' beła' žen chekze'. ²¹ Jesusen' nake' Bxoz zente chežo, na' zna bi'e benách ka' che Dios. ²² Che len gak bíga'žo law Dios dot láže'žo, na' lo yela' žxen laže' chežo, dan' žejle'žo che Benne' Criston', dan' ba beyone' yichj lázdo'žo dot chawe', nich bi yesbaga' lázdo'žo žo'o zia, na' beyone' beła' žen chežo dot chawe' len to nis da' záka'le'en. ²³ Žala' soa chochžo, na' bi gak chope láže'žo kan nak da' žxen láže'žo che da' nzi' lo na'žo, da' bchebe laže' Dios gonne' chežo, na' le' žone' kan zne'. ²⁴ Žala' gon chochžo tožo yetožo, na' gonžo ga ži'ilžo lježžo ka', na' gonžo da' naken chawe'. ²⁵ Bale benách biž zdóblengake' žo'o. Bi žala' gonžo žo'o kan žongak benách ka', san žala' gon chochžo tožo yetožo, na' gónžežo ki dan' zle'elžo za' žin ža yelá' Xanžon'.

²⁶ Cha' zéjlenžo žonžo doła' kate' ba nónbia'žo da' naken dot da' li, bi be zoa da' gak wdežo law Dios da' yeká'an dołan'. ²⁷ Benne' ka' zóngake' ki, lo yela' zžebe chégake' želbeze' ža chog Dios chégake' chó'ogake' lo yi' gabíl, dan' wzéytezen benne' ka' zží'igake' che Dios. ²⁸ Kate' to benne' bzoe' chela'ale da' bchi'le Moisés, bétgake' le' cha' chope chonne benne' ka' bzoa lígake' da' bene', na' nitó benne' beyache' láže'le' le'.

²⁹ Na'a, cha' no benne' wzóe' chela'ale Zi'n Dios, wzóe' chela'ale xchene' da' žon chochen dižan' da' zka'n chawen', dan' žeyonen žo'o chawe', na' bága'že' zia. No benne' gone' ki wka'ne' ka'ze Dios Be' La'y, Bennen' žonne' chežo da' žiážjelžo. ³⁰ Ki gaken dan' nónbia'žo Dios, Bennen' wnné': “Chia' neda' nak yela' žezí' wzón. Neda' yebi'a chegak benách ka'.” Ki wnná Xanžo Dios. Lezka' wnné': “Xanžon' wchi'a laže'e benách chie' ka'.” ³¹ Žala' žebe no benne' žala' wsaka' zi'i Dios ban le'.

³² Le chejsá' laže' ža ka' da' ba wdégaken katen' za' bžin baní' chele, na' bzóelele da' zan da' bsaka' zí'gake' le'e. ³³ Bliž zí'gak benách ka' le'e, na' besbága'gake' le'e zia lawgak benách ka', na' le'e bénlenle tzen benne' ka' wzáka'gake' ki. ³⁴ Ka' goken dan' beyache' láže'lele benne' ka' zej nyejwe' liž ya, na' lo yela' žebél chele bzóelele benne' ka' wléjgake' ližle da' ka' gota' chele. Ki benle dan' nnézlele da' nakžen

chawe', na' da' zóatezen ya'abá che Dios zej naken chele. ³⁵ Na'a, bi wka'nle dan' žxen láže'le, dan' noan to da' zen da' yebí'i Dios chele. ³⁶ Žon byenen kwezle zen laže', nich kate' ba benle kan žénele Dios gonle, na' si'le da' bchebe laže'e gonne' chele, kan nyejw le'e yiche la'y, kan wnná Dios, da' znnan:

³⁷ Yetó chí'ido'ze

la' Bennen' žala' yide',

na' bi žele'.

³⁸ Naž no benne' nake' chawe' lawa' neda',

yelá bennen' dan' žejli'e chia' neda'.

Cha' yekwase', na' wzóe' neda' cheła'ale,

biž chaz laža'a-ne'.

³⁹ Na'a, žo'o ni bi nakžo ka benne' ka' zkwásgake', na' zzóagake' Dios cheła'ale, na' kwia yí'gake', san žejle'žo che Benne' Criston', na' ba nzi'žo yela' žeslá.

Kan žala' chejle'žo che Dios

11 ¹ Na'a, dan' žejle'žo che Dios, nnezlžo si'žo da' žxen láže'žo, na' nak bia' da' bi na' le'elžo. ² Ki bejle'gak xa wdé chežo ka' che Dios, na' che len nyejw le'e yiche la'y kan goken chégake', da' znnan: “Bežójkake' chawe' law Dios.”

³ Dan' žejle'žo che Dios, nnezlžo bene' Le' yežlyó nga len to díža'ze. Lezka', katen' ben Dios yógo'te da' zle'elžo, bkonle' žin da' bi na' soan.

⁴ Dan' bejlé' Abel, ži'n Adán, che Dios, na' bdie' žen che bia yíxe'do' ka' law Dios, to da' záka'žen ka da' bde Kaín, bi' bíche'be' Abel na' law Dios, na' che len Dios bchalje' che Abel na', na' wnné' nake' chawe', na' wdape' ba la'ne dan' bdie' lawe' Le'. La'kze ba nat Abel na', na' zejte na'a ža, naken kan ne zchalje', dan' bejli'e che Dios.

⁵ Dan' bejlé' Enok, za'só Adán na' che Dios, wdíe' ya'abá che Dios, na' bi gote', na' biž blé'egekle' le', dan' Dios bechi'e le', na' nyejw le'e yiche la'y kan nak chie', da' znnan: “Zga'ale kate' Dios bechi'e le', Enok na' bene' da' žaz laže' Dios.” ⁶ Na'a, cha' bi žejle'žo che Dios, bi gak gonžo da' žaz laže'e Le', na' nich bíga'žo law Dios, žon byenen chejle'žo zoakze' Le', na' žechebe' che no benne' znnable' Le' gáklene' le'.

⁷ Katen' Dios bzejni'ile' Noé kan žala' gaggak da' bi na' gekle Noé na', dan' bejli'e che Dios, ben Noé na' kan znná xtiža' Dios, na' bene' barkw zen na' da' nzin' Arka, na' lo barkwn' belagak lježe' ka' tzen len le'. Dan' bejli'e che Dios, bene' ga nak bia' nžog chegak benách ka' nníta'gake' yežlyó nga gátgake', na' belé' lo nisen' dan' bejli'e che Dios.

⁸ Katen' Dios bliže' Bran, dan' bejlé' Bran na' che Dios, na' bene' kan znná xtiža' Dios na', na' bezé'e laže' nich cheje' lo latjen' da' žala' si'e ka to da' gaken chie' to chi'ize, na' bžoje' laže' la'kze bi wneze' gan žala' cheje'. ⁹ Dan' bejlé' Bran na' che Dios, goke' ka to benne' zi'to' lo

yežlyón' da' bchebe laže' Dios wnezjwe' chie'. Wzóe' to lo yo'o láže'do', na' lezka' ben Isaak, zi'n Bran na', na' lezka' ben Jakob, za'só Bran na', benne' ka' bchebe laže' Dios wnezjwe' chégake' dan' bchebe laže'e wnezjwe' che Bran na'. ¹⁰ Ki ben Bran na', dan' b̄xen laže'e gata' chie' yežen' da' zoan to chi'ize len ze'e chen, dan' ben Dios.

¹¹ Lezka' Sara, zo'le Bran na', la'kze goke' no'le wbíž, bejli'e che Dios, na' Le' bnezjwe' chie' yela' wak nich golj to bi' že'n chie'. Golj to xkwide' byodo' chie' la'kze ba wdé yiz chie', dan' bejli'e che Dios gone' kan z̄nna x̄tiže'e da' bchebe laže'e chie'. ¹² Che len, la'kze Bran na' ba bgól-li'e, goljgak zanle'e za'sóe' ka', na' gókgake' kan zej nak belj ya'abá ka', na' kan že' yož žoa'a to yego zen, na' nitó benne' bi' gak wlabe' légake'.

¹³ Yógo'te benne' ki gótgake', na' bi wzí'gake' dan' bchebe laže' Dios wnezjwe' chégake', san bejlé'gake' che Dios, na' zít'o'ze blé'egekle' dan' žala' sí'gake'. Bejlé'gake' che Dios, na' bcháljgake' chen. Ka' goken, bloé'egekle' zej nake' ka' benne' zi'to' ka', benne' ka' želdaze' yežlyó nga. ¹⁴ Benne' ka' zcháljgake' ki, zloé'egekle' želyilje' to latje da' gaken lážgake'. ¹⁵ Chela' belzá' láže'gake' ki che yežlyó gan bžójgake', na' gok yeyéjgake' ga na', ¹⁶ san belzá' láže'gake' che to yežlyó da' nakžen chawe', dan' zoan ya'abá che Dios. Che len bi' žedoé'el Dios kate' znnágake' nake' Le' Dios chégake', na' ba bkweze' to yež chégake'.

¹⁷ Dan' bejlé' Bran na' che Dios, katen' Dios wzí' bi'e le', bdie' xkwide' Isaak chie' law Dios kan zdégake' bia ka' žótgake'-ba' lawe' Le'. Ba wzóa Bran na' wdíe' xkwide' byo nežw chie' law Dios la'kze nakbe' xkwiden' bchebe laže' Dios wnezjwe' chie'. ¹⁸ Ki bene' la'kze Dios gože' le', na' wnné': “Lona' xkwide' Isaak chio' gona' ga nníta'gak za'só' ka'.” ¹⁹ Ki ben Bran na' dan' gókbe'ele' nap Dios yela' wak yesbane'-be' lo yela' got, na' ka' to da' žsaka' lebžo, wak nnažo bezi'e-be' lo yela' got la'kze bi' gotbe'.

²⁰ Dan' bejlé' Isaak na' che Dios, wnnable' Dios gon chawe'e xkwide' Jakob, na' xkwide' Esaú, kan zej nak da' sí'gakbe' ža ka' da' zá'gaken.

²¹ Dan' bejlé' Jakob na' che Dios, katen' za' gate' wnnable' Dios gon chawe'e to to zi'n Jwsé, na' bka'n zene' Dios, kate' ne nyechwe' lo bar chie'. ²² Dan' bejlé' Jwsén' che Dios, katen' za' gate', bchalje' che ža katen' za'só Israel yežójgake' lo yežlyó Egipto, na' gože' légake' kan žala' chjwá'gake' žit chie' lo yežlyón' gan chejnníta'gake'.

²³ Dan' bejle'gak xa xna' xkwide' Moisés che Dios, katen' golj xkwiden', na' bkáche'gake'-be' chonne byo', dan' blé'egekle' xkwide' byodon' nakbe' xtan, na' bi bžébegake' bennen' z̄nna bi'e lo yežlyó Egipto, bennen' gože' légake' gótgake' xkwide' byodo' ka'. ²⁴ Dan' bejlé' Moisés na' che Dios, kate' bgolbe', biž be'be' latje wzóagake' labe' xkwide' byo che zi'n no'le Benne' Faraón, bennen' wnná bi'e lo yežlyó Egipto na'. ²⁵ Ki benbe' dan' goklbe' gakže chawe' sáka'be' tzen len

benách ka' che Dios ka yebélenbe' to chí'ido'ze da' ka' žebélengekle benne' ka' žóngake' doła'. ²⁶ Goklbe' záka'že wlíž zi'gak benách ka' lebe', kan gok che Benne' Criston', ka gata' chebe' yela' wnni'a chegak benách Egipto ka', dan' wzá' láže'be' che da' yebí'i Dios chebe'. ²⁷ Wdé na', dan' bejlé' Moisés na' che Dios, bžoje' lo yežlyó Egipto, na' bi bžebe' yela' zža'a che bennen' wnná bi'e lo yežlyó Egipto na', na' bzoele' kan žon to benne' zle'ele' Dios, Bennen' bi gak le'elžo-ne'.

²⁸ Dan' bejlé' Moisés na' che Dios, bene' Lni Pasko' kan gož Diosen' le' gone', na' btope' žen gan žó'ogake' lížgake' ka', nich teze wbás che ya'abá ga na', bennen' žala' gote' xkwide' byo nežw ka' chegak benách Egipto ka', na' bi gote' zi'ngak benne' Israel ka'. ²⁹ Dan' bejle'gak benne' Israel ka' che Dios, wdégake' lo yo biž gachje láwe'le nido' da' nzin' Nido' Xna. Katen' gónegekle benne' Egipto ka' tégake' ga na', na' gótgake' lo nisen'.

³⁰ Dan' bejle'gak benne' Israel ka' che Dios, kate' beyóž wdégake' dot kwit yež Jerikó tža tža gaže ža, na' byinnj ze'e da' wdape chi'in yežen'.

³¹ Dan' bejlé' Rahab che Dios, no'len' bnezjwe' benách ka' latje, bi gote' tzen len benách Jerikó ka', benne' ka' bi bégake' kan zнна xtiža' Dios. Ka' goken chie' dan' wdape' ba la'ne benne' Israel ka', benne' ka' bedjwíalangake' da' žáklenen benách Jerikó ka'.

³² ¿Bízaže žala' nnia'? Žiažje latje wchalja' kan bengak Jedeón, na' Barak, na' Sansón, na' Jefté, na' Dabí, na' Samuel, na' benne' ka' bcháljgake' lo wílaz Dios. ³³ Dan' bejlé'gake' che Dios, blej bchóchgake' da' zan yež zen ka', na' bégake' da' naken chawe', na' wzí'gake' da' ka' bchebe láže' Dios wnezjwe' chégake'. Bséjwgake' žoá'agak beže yiže' ka'. ³⁴ Belágake' lo yi' zen ka'. Belágake' lo na'gak benne' ka' gónegekle' gótgake' légake' len ya ntoche' ka'. Dios beyón choche' légake' kate' bedó láže'gake', na' beyák chóchgake' lo wdíle. Blággake' benne' zan chegak yež zi'to' ka', benne' ka' žjake' lo wdíle. ³⁵ No'le chégake', no'le ka' wnníta'gake' ža ka', bezí'gake' xkwide' ka' che chégake' katen' bebángakbe' lo yela' got.

Yebałe benne' ka' gótgake' lo na'gak benne' ka' bsaka' zí'gake' légake', na' dan' bi gónegekle' kwáslengake' Dios, bi wzí'gake' latje wsangak benách ka' légake', nich gata' yela' yebán lo yela' got chégake', dan' gókgake' záka'žen. ³⁶ Yebałe' bzóegekle' yela' žon ditjle, na' yela' zi' che yid, na' byéjwgake' liž ya, gan bžéjgake' do ya. ³⁷ Bže'egak benách ka' bałe' yej, na' bchéza'gake' yebałe'. Bsaka' zí'gake' légake', na' bétgake' bałe' len ya ntoche'. Wdégake' nile na'le, na' gókwgake' yid zagak zila' ka', na' chibo ka'. Gókgake' benne' yache', na' belzáka'li'e, na' besbága'gak benách ka' légake' zia. ³⁸ Ki gokgak benne' ka', na' benách ka' wnníta'gake' yežlyó nga bi gókgake' zi' sí'gake' yela' ba nez zen chégake'. Wdágakze' lo latje dach ka', na' law ya'a ka', na' wnníta'gakze' lo bloj ka', na' lo yežw ka' zan yo. ³⁹ Yógo'tegake'

bežójkake' chawe' law Dios dan' bejlé'gake' chie' Le', la'kze bi wzí'gake' yežlyón' da' bchebe laže' Dios wnezjwe' chégake'. ⁴⁰ Ka' goken, dan' ba bkwez Dios chežo to da' nakžen chawe' nich katen' yeyone' légake' dot chawe', žo'o ni gónlenžo légake' tzen.

Žala' wíažo Benne' Cristo

12 ¹ Lezka' žo'o, dan' zej nnita' dot kwitžo benne' zanle'e, benne' ka' zloé'egekle' kan žejlé'gake' che Dios, che len žala' wzoažo cheła'ale yógo'te da' kegle ka' da' zej naken ka to da' nak zi'i da' nwa'žo, na' lezka' yógo'te doła' ka' da' nzéngaken žo'o, na' lo yela' zbez zen laže' chežo, žala' gonžo xchin Dios, da' naken ka sá'le'ežo lo witje gan nyazžo. ² Žala' wíažo Jesús, Bennen' žone' ga gak chejle'žo che Dios, na' žone' ga žak dot li laže' yela' žejlé' chežo. Jesusen' wzake'e le'e yag kroze, na' bzoele' yela' žedoé'el chen, dan' gónele' si'e yela' žebél da' gata' chie', na' bejži'e kwit li ža che Dios, gan ži'e zna bi'e.

³ Le wia Jesusen', kan wzáka'li'e katen' bsaka' zi'gak benne' doła' ka' Le', nich bi yedó láže'le, na' nich bi gak chope láže'le. ⁴ Na' zejte na'a ža, bi na' sóelele na' zejte no benne' gone' le'e we' dan' zdíl-lenle da' naken doła'. ⁵ ¿Gol láže'le dan' zzejní'il Dios le'e? Nakle ka zi'nkze' ka', dan' nyejw le'e yiche da' wnné':

Zi'na', bi wzó' cheła'ale da' gon Xano' Dios,
katen' wsedle wzejni'ile' le',
na' bi yebéj yichjo' Le' katen' sele' le' snia.

⁶ Xanžo Dios zzele' snia no benne' nži'ile',
na' žsedle zzejni'ile' yógo'te benne' ka' nzi' lo ne'e gákgake' zi'nkze'
ka'.

⁷ Žala' sóelele da' sel Dios le'e snia, dan' žone' ki chele dan' nakle zi'nkze' ka'. Bi zoa to xkwide' bi sel xabe' lebe' snia. ⁸ Na'a, cha' bi zzel Dios le'e snia, kan žone' chegak yógo'te zi'nkze' ka', naž nakle ka zi'n zi' ka', na' bi nakle zi'nkze' Dios. ⁹ Yetó, katen' gokžo xkwide' ka' wnníta'gak xa xna'žo yežlyó nga, na' bzélgake' žo'o snia, san žapžo légake' ba la'ne. Ki naken, žala' gónžežo kan zna xtiža' Xažo Dios, Bennen' zoe' ya'abá, nich soažo nbanžo. ¹⁰ Xa xna'žo ka' bzélgake' žo'o snia to chí'ido'ze ka da' gókgekle' naken chawe', san kate' Dios zzele' žo'o snia, naken to da' gáklenen žo'o, nich gakžo la'y kan nakkze' Le'. ¹¹ Da' li bi nla' law na'a da' chawe' da' si'žon che da' zzele' žo'o snia, san žonen ga gak nyache' láže'žo. Cha' we'žo latje da' zzele' žo'o snia wsedlen žo'o, na' gonen ga gakžo zen laže', na' ga gakžo chawe'.

De zož chežo cha' bi wzé nagžo che Dios

¹² Che len le yeyón choch na'le ka' na' zible ka', nich gakle choch gonle da' naken chawe'. ¹³ Le cho'o to nez chawe', na' bi gonle ga wká'n no benne' nezen', benne' žedó laže'e, san le gon ga yeyák choche'.

¹⁴ Le we' laže' gá'nlenle yógo'te benách ka' chawe', na' gakte li laže' zi'nkze Xanžo Dios. Cha' bi gakte chawe' law Xanžon', bi gak lé'elele-ne'. ¹⁵ Le gape chi'i kwinle nich bi wsán no benne' da' žonnze Dios chežo, na' nich bi gak no benne' ka to yiže' slá', da' wká'n ditjen le'e, nich bi gone' ga bi gakte chawe'. ¹⁶ Le gape chi'i kwinle nich bi gonle nitole le'e da' bi naken chawe' o da' zka'n ka'ze da' naken la'y, kan ben Esaú, zi'n Israel, bennen' nich si'e to da' gawze' bete'e da' žala' si' lo ne'e dan' goke' xkwide' byo wałe che xabe'. ¹⁷ Ba nnézkzelele kan gok che Esaú na' wdé na' katen' gónele' gata' chie' da' nnab xágake' law Dios nich gon chawe'e le'. Beyache' laže'l xe' le', san bi gota' latje yeyát laže' Esaú na' la'kze wnnaben' len yela' zbeže chie'.

¹⁸ Kan žak chele bi naken kan gok chegak benne' Israel ka'. Wbíga'gake' légake' zanle to ya'a da' gak kanžo, da' wyeyen, na' beyák choł te ža dan' wže' bejw gasj, na' gokle'e be'. ¹⁹ Béngekle' belbeže lozba' ka', na' lezka' chi'i Dios, Bennen' bchalje'. Katen' béngekle' da' ki, na' góta'yoegekle' Moisés biž wchaljlen Dios légake'. ²⁰ Ki bégake' dan' bi gok sóegekle' da' gož Dios légake', katen' wnné': "Cha' chejléj to bia yíxe'do'ze ya'a nga, žala' wže'egake'-ba' yej, o wdégake'-ba' yag ntoche'." ²¹ Dan' blé'egekle' bcheble'en légake', na' Moisés wnné': "Žžébeli'a, na' žžízeli'a."

²² Na'a, žala' žébežele le'e dan' zbíga'le zanle to ya'a da' nzin' Sión, na' gan zoa laž Dios ban, dan' nzin' Jerusalén che ya'abá, gan zej nnita' wbás zanle'e che Dios. ²³ Zbíga'le gawze gan zej ndobe zi'nkze Dios, benne' ka' zej nyejw lágake' le'e yiche da' zoan ya'abá che Dios, na' lezka' gan zoa Dios, Bennen' zchi'a laže'e yógo'te benách ka', na' gan zej nnita' be' ka', be' gókgakkzen benne' chawe' ka', benne' ka' Dios beyone' légake' chawe'. ²⁴ Zbíga'le law Jesús, Bennen' ben choche' diža' koben' da' zka'n chawen', na' lezka' gan bde Jesusen' žen chie' da' žonen ga ženít law Dios žo'o, da' nakžen chawe' ka da' ben xchen Abel, zi'n Adán, dan' ben ga bzoa Dios Kaín, bi' bíche'be' Abel na' chela'ale.

²⁵ Che len, le gape chi'i kwinle nich bi wzoale chela'ale Bennen' zchalje'. Bi belagak benne' ka' bží'igake' che bennen' bliže' légake' lo yežlyó nga. Lezka' gaken chežo, bi yelažo cha' wži'izo che Bennen' žliže' žo'o, Bennen' zoe' ya'abá che Dios. ²⁶ Ža na' wzíz yežlyó nga dan' benle chi'i Dios, san na'a ba bchebe laže'e, na' wnné': "Yetoze chi'i, na' kege yežlyoze wxiza', san lezka' ya'abá wxiza'." ²⁷ Katen' wnné': "Yetoze chi'i" da' ni žsedlen žo'o žala' yega'agak da' ka' gak zízegaken, da' ka' zej žen' yežlyó nga, na' ga'ngak da' ka' bi gak zízegaken, da' ka' zej žen' ya'abá che Dios. ²⁸ Che len, dan' žala' gata' to latje chežo gan nna bia'žo, da' bi zizen, žala' ye'žo Dios: "Žóxkeno'" na' lo yela' zen laže', na' lo yela' zžebe le' žala' wká'n zenžo-ne' kan žaz laže'e le', ²⁹ dan' nak Dios chežo ka to yi' da' wžia yin' da' kegle.

Da' žala' gonžo dan' žaz laže' Dios

- 13** ¹ Žala' ží'itezlele lježle tole yetole. ² Le chejsá' laže' žala' wzoale ližle no benne' lježle, benne' zi'ton' le'e gan zoale. Kate' bale benách ka' béngake' ki, bnníta'gake' wbás che ya'abá ka' lížgake', la'kze bi gókbe'egekle' gókgake' wbás che ya'abá ka'.
- ³ Le we' laže' benne' ka' zej nyejwe' liž ya ka žónlenle légake' tzen, na' gekle lezka' nyéjwle liž yan'. Le we' laže' benne' ka' želbía láže'gak benách ka' légake', kan zzáka'le le'e tzen len légake'.
- ⁴ Žala' gapple ba la'ne yela' zchag na', na' benne' byo lo yela' li laže' chie' žala' sóalene' zo'le', dan' chog Dios chegak benne' ka' žóngake' da' kegle gátgake' to chi'ize, na' lezka' gone' chegak benne' ka' zka'n dítjgake' yela' zchag na'.
- ⁵ Bi dan láže'le yela' gape, san le chaz laže' ka da' den chele na'a, dan' ba wnná Dios: “Batkle wka'na' le', na' bi kwej yichja' le'.” ⁶ Ka' naken, gak nnažo dot láže'žo dan' znnan:
- Xanžo Dios nake' Bennen' žákłene' neda'.
- Bi žeba' bi da' gak gon no benne' chia'.
- ⁷ Le we' laže' benne' ka' žape chí'igake' le'e, benne' ka' žsédgekle' le'e xtiža' Dios. Le wia da' chawe' da' žóngake', na' le gon kan žóngake' lo yela' žejlé' chégake'.
- ⁸ Toze kan nak Jesús, Benne' Criston', neje, na' na'a, na' to chi'ize. ⁹ Bi we'le latje benne' ka' žsédgekle' da' yoble, na' da' nžan' ka da' ba nzi' lo na'le, nich bi ché'gake' le'e ga yoble. Nak chawe' gon chochle yichj lázdo'le kan nak da' žonnze Dios chele, na' kege da' žsédgekle' kan zej nak da' že'ž žawžo, da' bi gákłenen benne' ka' že' láže'gaken'.
- ¹⁰ Zoa to bkog la'y chežo, gan bi de latje benne' ka' žóngake' žin che bkogen' da' zoalen diža' nežwn' da' zka'n chawe' dan' błan' zga'ale.
- ¹¹ Bxoz blo che yo'o la'y na' bdie' xchengak bia beže ka' lo latje la'yte ni'a che doła', san bzéygake' beła' ka'ze chégakba' gan nak na'le žoa'a yež. ¹² Lezka' wzáka' Jesusen' na'le žoa'a yež nich beyone' benách ka' chawe' len xchenkze'. ¹³ Le cho'o chjénlenžo Jesusen' tzen, la'kze kwejgak benách ka' žo'o lo yež, na' si'žo tzen len Le' dan' ben dítjgekle' benách ka' Le'. ¹⁴ Bi zoa to yež chežo lo yežlyó nga da' zoan to chi'ize, san zbezžo to da' zan'. ¹⁵ Che len, žala' wká'n zéntežžo Dios, na' wkonlžo žin la Jesús, Benne' Criston'. Da' zka'n zenžo Dios naken ka to da' zdežo lawe' Le'. Žala' yežo Dios: “Žóxkeno'” ni'a che da' nake' Le'.
- ¹⁶ Bi gal laže' gonle da' naken chawe', na' gákłenle lježle tole yetole, dan' nak da' ni ka to da' zdežo law Dios da' žaz laže'e Le'.
- ¹⁷ Le gon kan zna xtiža'gak lježžo ka', benne' ka' žape chí'igake' le'e, na' le we' latje wchí'igekle' le'e, dan' žape chí'igake' yichj lázdo'le, kan žongak benne' ka' žala' włoé'egekle' law Dios da' béngake'. Le gon ki nich góngake' žin na' lo yela' žebél chégake', na' kege lo yela' nyache'

laže' chégake', dan' bi yebélenlele žin da' góngake' lo yela' nyache' laže' chégake'.

¹⁸ Le wchaljlen Dios, na' le nnable' gáklene' neto', dan' žxen láže'to' soa ži yichj lázdo'to', na' bi yesbagan' neto' zia, na' že' láže'to' góntezto' da' naken chawe'. ¹⁹ Da' nakže blo, žáta'yoela' le'e nnáblele Dios yegoé'e neda' to nez nich yelá'a gan zoale bayenže.

Dios žonne' chežo da' gáklenen žo'o

²⁰ Na'a, zcháljlento' Dios, Bennen' zka'n chawe'e žo'o, na' nake' Bennen' besbane' Xanžo Jesús, Benne' Criston' lo yela' got, Bennen' nake' Benne' Blo Wia Zila', dan' blalje' žen chie', da' žon chochen dižan' da' zka'n chawen', da' zoan to chi'ize. ²¹ Znnablto'-ne' gone' ga gakle dot chawe' nich gak góntezle da' naken chawe', na' gonle kan žénele' Le', nich gone' ga gakle kan žénele' Le', dan' nakle che Jesús, Benne' Criston'. iGá'nteze zen Benne' Criston'! Ka'kze gaken.

²² Žáta'yoela' le'e, zí'na'do' ka', si' lo na'le diža' ni da' zzejni'ilen le'e, dan' láte'do'ze nak da' ni da' zzoja' chele. ²³ Žala' nnézlele ba bežój xkwide' Timoteo, bi' lježžon', liž ya, na' cha' lá'tebe' ga zoa' ni, na' gónlenbe' neda' tzen yedjwíato' le'e.

²⁴ Le gape “Padiox” lježžo ka' žape chí'igake' le'e, na' lezka' yógo'te benne' ka' Dios ba bebeje' che Leze'. Benne' ka' nníta'gake' yežlyó Italia nga, na' žejlé'gake' che Benne' Criston', žápegake' le'e “Padiox.”

²⁵ Znnabla' Dios gon chawe'e yógo'tele le'e. Ka'kze gaken.